

نگارش:

شورای نویسندگان

ویراستاران علمی:

دکتر حمید سوری

دکتر عباس ابراهیم‌علی

سرهنگ شهریار بهزاد بصیرت

دکتر داود خراشانی

دکتر همایون صادقی بازرگانی

نویسنده مسئول و رابط:

دکتر همایون صادقی بازرگانی

صادقی، همایون، ۱۳۴۹	سرشناسه
ایمنی و ترافیک/ نویسنده مسئول و رابط همایون صادقی بازرگانی، ویراستاران علمی داود خراسانی زواره...[و دیگران].	عنوان و نام پدیدآور
تبریز: انتشارات شیردل، ۱۳۹۵.	مشخصات نشر
۲۵۵ص: جدول، نمودار، نقشه (رنگی)	مشخصات ظاهری
۹۷۸-۶۰۰-۹۶۷۹۴-۳-۰	شابک
فیبا	وضعیت فهرست نویسی
ویراستاران علمی داود خراسانی زواره، همایون صادقی بازرگانی، سرهنگ شهریار بهزاد بصیرت، حمید سوری، علیرضا اسماعیلی	یادداشت
کتابنامه.	یادداشت
رایک — پیش بینی های ایمنی	موضوع
Traffic safety	موضوع
سنگ — حوادث — پیش بینی های ایمنی	موضوع
Traffic accident—Safety measures	موضوع
رانندگی — قوانین و مقررات — ایران	موضوع
Traffic regulations—Iran	موضوع
خراسانی زواره، داود، ویراستار	شناسه افزوده
۱۳۹۵ الف ۲۴ ص/ ۵۶۱۴ HE	رده بندی کنگره
۳۶۳/۱۲۵	رده بندی دیویی
۴۶۳۳۷۱۵	شماره کتابشناسی ملی

نام کتاب	:	ایمنی و ترافیک
تألیف	:	صادقی بازرگانی و دیگران
ناشر	:	انتشارات شیردل
به سفارش	:	مرکز تحقیقات پیشگیری از آسیب حوادث ترافیکی
چاپ و صحافی	:	چاپ پیشگام
شمارگان	:	۵۰۰ جلد
نوبت چاپ	:	اول-۱۳۹۶
قطع	:	وزیری
قیمت	:	۲۵۰۰۰۰ ریال

پیشگفتار وزیر بهداشت درمان و آموزش پزشکی:

بسمه تعالی

تصادفات جاده‌ای، علت عمده مرگ و میر در بسیاری از کشورهاست. صدمات جاده‌ای بطور نگران کننده‌ای در حال افزایش می‌باشد و امروزه زندگی بسیاری از انسانها را در کل جهان را تهدید می‌کند. در کشور ما نیز سوانح و حوادث ترافیکی به صورت یک عامل ویژه ی بهداشت و سلامت جامعه در آمده است. از آنجا که تصادفات جاده‌ای قابل پیش بینی هستند لذا قابل پیشگیری نیز می‌باشند. سهم کشورهای در حال توسعه، مرگ ناشی از حوادث بیش از ۹۰٪ می‌باشد جالب اینکه نقش این کشورها در سهم دانش مرتبط فقط ۱۰٪ است که فقدان آموزش آکادمیک در زمینه ترافیک و ایمنی یکی از علل این وضعیت را تشکیل می‌دهد. به منظور تحقق اهداف متعالی نظام جمهوری اسلامی در سر به سلامت و اعتدالی نظام آموزش علوم پزشکی کشور و در راستای اجرای اثربخش یک هاء تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی و همچنین در راستای بهره‌مندی از ظرفیتهای بالقوه موجود در مناطق آمایشی کشور در چارچوب ضوابط سند آمایش سرزمینی مصوبه ریالی انقلاب فرهنگی و جلب همکاری کلیه دست اندرکاران نظام سلامت با اعضای تمام منطقه ۲ آمایش سرزمینی مرجع تخصصی توسعه دانش ترافیک در مدت کوتاه، کلیتهای خود خوشبختانه به دستاوردهای قابل توجهی دست یافته است که می‌توان به ارائه درس تک واحدی "ایمنی و ترافیک" به صورت درس عمومی جهت کلیه مقاطع تحصیلی، تهیه کتابهای مختلف علوم پزشکی اشاره نمود. مجموعه کنونی به عنوان مرجع مرجع برای دانشجویان می‌تواند در رفع بسیاری از چالشهای مرتبط با بار روز افزون تصادفات و صدمات ناشی از آن موثر و در ایجاد دید آکادمیک در قشر دانشجویان نقش مهمی را در کاهش آمار مرگ و میر ترافیکی در کشور داشته باشد.

بدیهی است که پدیدآورندگان این اثر تلاش نموده‌اند تا شواهد علمی و کاملاً علمی را در این مجموعه ارزشمند گردآوری نمایند که از جمله این موارد می‌توان به این عابری، قوانین و مقررات و... اشاره نمود که بیش از ۷۰ نفر از اساتید و صاحب نظران حوزه ترافیک در داخل و خارج از کشور در پدید آوردن این اثر نقش داشته‌اند که بر خود می‌دانم که از تلاش و زحمات بی‌شائبه تمامی دست اندرکاران در خلق این اثر و اجرا کنندگان دوره مزبور تقدیر و تشکر نمایم. امید است در آینده‌ای نزدیک تأثیرات چنین برنامه‌های آموزشی در اعتدالی فرهنگ ایمنی و ترافیک و کاهش بار تصادفات و مرگ و میر ناشی از آن موثر واقع گردد.

دکتر حسن طاهری زاده دانش
وزیر بهداشت درمان و آموزش پزشکی

بسمه تعالی

براساس آمار سازمان بهداشت جهانی (WHO) سالانه ۱/۲ میلیون نفر در حوادث ترافیکی جان خود را از دست داده و دهها برابر این رقم دچار مصدومیت‌های دائم می‌شوند که بخش زیادی از سرمایه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کشور را تحت شماع خود قرار می‌دهند در جمهوری اسلامی ایران با اقدامات موثر و مفید انجام شده این آمار در یک دهه گذشته علی‌رغم افزایش سه برابری تعداد خودروها، گواهینامه داران و سفرها، تعداد کشته‌شدگان حوادث ترافیکی از حدود ۲۸ هزار نفر در سال ۱۳۸۴ به حدود ۱۶/۵۰۰ نفر در پایان سال ۱۳۹۴ تقلیل یافته است که گرچه اهتد چشم‌گیری محسوب می‌شود اما قابل قبول نبوده و نیازمند عزم ملی و جدی بهی دستگاه‌های مسئول در این خصوص می‌باشد.

کادری نری که در دهه مذکور توسط سازمانهای ذیربط و مرتبط با نهادهای محترم دولت محاس و قوهقضایه برداشته شده است و بسیاری از سازمانها و نهادهای مهم توجه نمودمانده اعم از مجلس محترم شورای اسلامی در تغییر قوانین راهنمایی و رانندگی، بعد از ۴۰ سال تا دولت محترم در حمایت‌های بی‌دریغ ارتقای ایمنی خودرو، اقدامات موثر در امداد رسانی و نجات مصدومین، اورژانس هوایی و غیره، است. مداخله‌گرای ستلف و موثر زیادی در سلامت ترافیک نقش دارند که از آن جمله می‌توان ایمنی خودرو و ایمنی راه و آلاینده‌های مختلف تولیدی وسایل نقلیه و غیره اشاره کرد که بدیهی است کاهش جانب‌اختگان و مصدومین ترافیکی به عنوان سروری رین، است نیازمند اراده ملی و گام‌های بلندتری است که امید است با همکاری نهادهای ذیربط، اقدامات موثرتری برداشته شده تا دغدغه‌های مقام محترم رهبری مدظله‌العالی در خصوص تعداد بالای جانب‌اختگان ترافیکی مرتفع گردد.

در خاتمه باعث مباحثات است که وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی با ایجاد مرجع تخصصی توسعه دانش ترافیک کلان منطقه ۲ آمایش سرزمین، دانش دارد ضمن تسری مفاهیم دانش ترافیکی به لایه‌های مختلف جاب محترم پزشکی و احاط مردم، به ارتقای سلامت ترافیکی کمک نماید. تصویب و سازشی رشته سلامت و ترافیک در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری و همچنین تکوین کتب مرجع درس عمومی ایمنی و ترافیک گام موثر دیگر در تولید و تسهیم دانش ترافیکی در سطح جامعه بوده که از این اقدام موثر تقدیر و تشکر می‌گردد.

رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی ناجا
سرتیپ دوم علیرضا تقی‌مهری

بسمه تعالی

در راستای سیاستهای طرح تحول آموزش عالی سلامت، درس ایمنی و ترافیک به عنوان درس عمومی اجباری برای اولین بار در کشور در دانشگاه‌های کلان منطقه آمایش سرزمینی ۲ به تصویب رسید و پس از شروع اولین کلاس آن در دانشگاه علوم پزشکی تبریز در مهرماه ۱۳۹۵ در چندین دانشگاه دیگر نیز این درس در مقاطع مختلف ارائه خواهد شد. داشتن یک منبع علمی قابل اعتماد برای هر درس دانشگاهی از ضروری‌ترین اجزای فرایند آموزش اثربخش است. بویژه در چنین مواردی که جبر حیطه‌ها، بین رشته‌ای در آموزش عالی محسوب می‌گردد وجود یک منبع آموزشی مفید و کاربردی حیات است. مفتخرم اعلام کنم که همزمان با برگزاری اولین دوره درس ایمنی و ترافیک در کشور کتاب حاضر نیز به همت تعدادی از صاحب نظران این حوزه علمی از مراکز علمی مختلف در کشور به عنوان منبع آموزشی درس تهیه و انتشار می‌یابد. لازم می‌دانیم ضمن تقدیر از تمامی پدیدآورندگان این اثر نشر ویرای از آقای دکتر همایون صادقی بازرگانی مبدع این حرکت ارزشمند داشته باشیم. امیدوار تلاشهای اساتید پدید آورنده این اثر، زحماتشان عرصه توسعه دانش ترافیک در پلیس راهور ناجا و مستران در مرجع تخصصی توسعه دانش ترافیک و حوادث جاده‌ای و معاونت آموزشی دانشگاههای علم پزشکی تبریز، آذربایجان غربی، اردبیل و دانشکده علوم پزشکی مراغه قدمی ارزشمند در جهت کاهش بار مصدومیت ناشی از سوانح ترافیکی باشد.

دکتر محمدحسین صومی

سرپرست کلان مناطق آمایش سرزمینی ۲
رئیس دانشگاه علوم پزشکی تبریز

دکتر سعید صلابی (ابادی)

قائم مقام کلان مناطق آمایش سرزمینی ۲

دکتر علی جنتی

رئیس دانشکده علوم پزشکی مراغه

دکتر جواد آقازاده

رئیس دانشگاه علوم پزشکی آذربایجان غربی

دکتر فرهاد پورفری

رئیس دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

فهرست مطالب:

- فصل ۱: ارتقای ایمنی و پیشگیری از تصدومیتها (۱-۱۷)
- فصل ۲: اپیدمیولوژی حوادث ترافیکی (۱۸-۳۳)
- فصل ۳: استاندارد های ایمنی خودرو و آشنایی با سیستم های بهبود ایمنی خودرو (۳۴-۵۰)
- فصل ۴: استاندارد های ایمنی راه (۵۱-۷۵)
- فصل ۵: ایمنی عابرین (۷۶-۸۴)
- فصل ۶: ایمنی موتورسواران (۸۵-۱۰۰)
- فصل ۷: قوانین و مقررات پایه راهنمایی و رانندگی (۱۰۱-۱۳۶)
- فصل ۸: مباحث خاص در ایمنی ترافیک (۱۳۷-۱۶۵)
- فصل ۹: ایمنی ترافیکی و سلامت جسمی و روانی (۱۶۶-۱۸۳)
- فصل ۱۰: کمکهای اولیه و خدمات پزشکی در حوادث ترافیکی (۱۸۴-۱۰۵)